Міністерство освіти і науки України

СЛОВАЦЬКА МОВА

5-9 класи

Програма
для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мово.

2017 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до Конституції України, державною мовою України є українська мова. Водночас, Конституція уможливлює вільний розвиток, використання і охорону мов національних меншин, які проживають на території держави.

Розвиток мов національних меншин є важливим фактором культурного взаємозбагачення і консолідації громадян України. Процес навчання мовам національних меншин, сприяє розвитку громадського взаєморозуміння і толерантності в умовах полікультурного ситуації в Україні.

Словацька мова – це мова національної меншини, тому вивчення її в загальноосвітніх школах є дуже актуальним. Адже воно спрямоване на розвиток в учнів мовних, інтелектуальних і пізнавальних здібностей; формування гуманістичного світогляду, моральних й естетичних переконань, національних і загальнолюдських цінностей.

Навчання словацькій мові в основній школі спрямоване на досягнення спільної мети базової загальної освіти, яка полягає в розвитку і соціалізації особистості учнів, формуванні їх національної самосвідомості, загальної культури, світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення і поведінки, творчих здібностей, дослідницьких навичок та навичок життєзабезпечення.

Випускник основної школи є патріотом України, поважає її історію, культуру і культуру інших народів, вільно володіє державною (та рідною – словацькою) мовою, спілкується мінімум однією іноземною мовою, має бажання і здатність до самоосвіти, активний і відповідальний в суспільному та особистому житті, заповзятливий і ініціативний, має уявлення про устрій світу, береже природу, безпечно використовує досягнення науки і техніки, дотримується здорового способу життя.

Навчальної програма зі словацької мови для учнів 5 – 9 класів розроблена на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2012 року № 1392 з урахуванням положень „Концепції Нової української школи” (2016).

Основне завдання даної програми оволодіння учнями уміннями і навичками вільно спілкуватися в усній і писемній формах відповідно до мотивів, цілей і соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових сферах і ситуаціях.

Основною характеристикою програми словацька мова для 5-9 класів є практична спрямованість на розвиток як предметних, так і ключових компетентностей, які сприятимуть активній соціалізації учнів, формування умінь самостійно здобувати знання, розвиватися і вдосконалюватися протягом усього життя.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами	**Уміння:** - сприймати, розуміти та аналізувати інформацію на словацькій та українській мовах; - вільно спілкуватися, задавати та відповідати на запитання, вести діалог, дискусію, висловлювати власну думку; - використовувати різні види читання; - толерантно спілкуватися у полікультурному та поліетнічному середовищі. **Ставлення:** - здатність використовувати вивчення мови національних меншин задля досягнення обраної мети; - удосконалення набутих умінь та навичок. **Навчальні ресурси:** - підручники, довідники, тексти різних стилів та типів.
2	Спілкування іноземними мовами.	**Уміння:** - розуміти, читати та висловлюти власні думки на рідній мові; - тлумачити поняття, думки, почуття на рідній мові. **Ставлення:** - розуміння необхідності вивчення декілька мов задля вільного спілкування з ровесниками з інших країн. **Навчальні ресурси:** - навчальні посібники, підручники, словники.
3	Математична компетентність.	**Уміння:** - особистості бачити та застосовувати математику в реальному житті; - оперувати абстрактними поняттями; - будувати математичну модель, досліджувати її методами математики, інтерпретувати отримані результати. **Ставлення:** - здатність висловлюватися точно, логічно та послідовно. **Навчальні ресурси:** - роздуми , висунення гіпотез.
4	Основні компетентності у природничих науках і	**Уміння:** - спостерігати, аналізувати отриману інформацію; - аналізувати та оцінювати діяльность людини, її вплив на природу;

	технологіях.	- описувати результати та формулювати висновки. **Ставлення:** - здатність спостерігати, збирати дані, проводити експерименти та аналізувати результати. **Навчальні ресурси:** - різна довідкова література (енциклопедії, книги, підручники, довідники, карти каталоги, словники та інтернет.
5	Інформаційно-цифрова компетентність	**Уміння:** - складати план тексту, виконувати аналіз мовних явищ; - користуватися новітніми технологіями для отримання інформації; - здатність систематизувати й узагальнити інформацію знайдену on-line; - розумінти проблему та здатність розробити систему запитань, які дозволять знайти та одержати необхідну інформацію. **Ставлення:** - розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність); - критично відноситися до отриманої інформації. **Навчальні ресурси:** - різні мультимедійні засоби; - презентації, електронні бібліотеки, телепередачі, навчальні фільми і т.д.
6	Уміння вчитися впродовж життя	**Уміння:** - підтримувати оригінальність мислення та непересічність особистості кожного учня; - дбати про таланти і водночас розвивати самодисципліну, гідність, правдивість і працелюбність; - оцінювати власні результати навчання. **Ставлення:** - здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок; - вміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення **Навчальні ресурси:** - навчальні тренінги, довідкова літератури, бібліотеки та електронні бібліотеки.
7	Ініціативність і підприємливість	**Уміння:** - оцінити й визначити власні сильні й слабкі сторони (а також оцінити ризики) і вміння ризикувати в обґрунтованих випадках; - ідентифікувати свої компетентності, а потім

		поступово їх зміцнювати. **Ставлення:** - здатність особи втілювати задуми в життя; - здатність ідентифікувати доступні можливості в особистій, професійній або економічній діяльності. **Навчальні ресурси:** - тексти офіційно-ділового публіцистичного, наукового стилю, презентації, зразки реклами, тощо.
8	Соціальна та громадянська компетентності	**Уміння:** - орієнтуватись у проблемах сучасного суспільного життя в Україні, Європі й світі та визначати власну позицію щодо їх розв'язання; - робити свідомий вибір та діяти відповідально у навчанні та повсякденному житті; - знаходити та критично оцінювати інформацію з різних джерел, використовувати ЗМІ, Інтернет ресурси; **Ставлення:** - здатність усвідомити глобальної взаємозалежності і особистої відповідальності; - повагу до встановлених правил спілкування і поведінки, прагнення до ненасильницького розв'язання конфліктів. **Навчальні ресурси:** - тексти різних стилів, в яких обговорюються соціально-політичні питання.
9	Обізнаність та самовираження у сфері культури	**Уміння:** - висловлювати власні почуття, переживання та судження на мові національних меншин; - порівнювати та оцінувати мистецькі твори **Ставлення:** - усвідомлення цінностей культури . **Навчальні ресурси:** - твори мистецтва, екскурсії до музеїв, мистецькі проекти
10	Екологічна грамотність і здорове життя.	**Уміння:** - оцінювати вплив власної діяльності на навколишнє средовище; - бережливо ставиться до природи. **Ставлення:** - готовність берегти навколишнє середовище. **Навчальні ресурси:** - навчальні твори, презентації з данох тематики.

Дана програма орієнтована на розвиток освіченої особистості, яка поєднує в собі творчий потенціал до навчання, ініціативність до саморозвитку та самонавчання в умовах глобальних змін та викликів, здатності ідентифікувати себе як важливу і відповідальну складову українського суспільства, яка готова змінювати і відстоювати національні цінності українського народу.

Провідним чинником розвитку такої особистості є формування в учнів умінь застосовувати знання у реальних життєвих умовах, під час розв'язку практичних завдань та здатності визначати і обґрунтовувати власну життєву позицію.

Провідним засобом реалізації вказаної мети є запровадження компетентнісного підходу у навчальний процес загальноосвітньої школи, на основі ключових компетентностей як результату навчання.

Такі ключові компетентності, як вміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здорове життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх навчальних предметів і є метапредметними. Виокремлення в навчальних програмах таких інтегрованих змістових ліній як **"Екологічна безпека та сталий розвиток", "Громадянська відповідальність", "Здоров'я і безпека", "Підприємливість та фінансова грамотність"** спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння з різних предметів у реальних життєвих ситуаціях.

Змістова лінія **"Екологічна безпека та сталий розвиток"** націлена на формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.

Реалізація цієї змістової лінії передбачає, що в процесі вивчення словацької мови учні:

- обмірковує значення природи для людини та необхідність дбайливого ставлення людини до природних ресурсів;
- розкривають взаємозв'язок людини з природою, вплив людини на навколишнє середовище;
- критично оцінюють наслідки людської діяльності на природу;
- передає з допомогою засобів мови красу природи;
- працює над реалізацією екологічних проектів, популяризує їх, залучаючи член сім'ї, друзі, місцева громада і широка громадськість до природоохоронних заходів.

Реалізація змістової лінії **"Громадянська відповідальність"** сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства.

Ця змістовна лінія передбачає, що учні в процесі вивченя словацької мови аналізують на обговорюють різні теми, такі як:

- своє місце і роль в навколишньому світі, сім'ї та державі;
- діяльність відомих діячів культури;

тексти, в яких порушуються важливі суспільні проблеми;

- беруть участь у різних соціальних проектах, залучаючи сім'ю, друзів, місцеву громаду і широку громадськість.

Мета змістової лінії «Здоров'я та безпека» полягає в тому, щоб сприяти формуванню учнів як духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінних членів суспільства, здатних вести здоровий спосіб життя і формувати безпечне життєве середовище.

Ця змістовна лінія реалізується тим, що в процесі роботи над навчальним матеріалом учні:

- встановлюють причинно-наслідкові зв'язки між своїми звичками, поведінкою і здоров'ям, безпекою;
- осмислюють переваги здорового способу життя і безпечної поведінки;
- обговорюють основні принципи здорового способу життя;
- формують ціннісне ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших людей, до навколишнього середовища як до потенційного джерела здоров'я, благополуччя і безпеки

Змістова лінія "**Підприємливість та фінансова грамотність"** націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань . Передбачається, що в процесі реалізації змістовної лінії учні:

- презентують власні ідеї та ініціативи зрозуміло, грамотно;
- оцінювають економічну ініціативу та економічну діяльність.
- аналізують вплив гуманітарних наук на розвиток суспільства;
- оцінює значення комунікативної компетентності особистості для майбутньої професійної діяльності, для ефективного вирішення повсякденних проблем;
- оцінюють свої здібності в контексті вибору майбутньої професії;
- аналізують стратегії, використовувані в рекламному та інформаційному просторі, з метою запобігання маніпуляцій в сфері соціальних послуг.

Головна мета навчання словацької мови у спеціалізованому загальноосвітньому навчальному закладі полягає у формуванні в учнів

комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні уміння, сформовані на основі мовних знань і навичок. Розвиток комунікативної компетенції залежить від соціокультурних і соціолінгвістичних знань, умінь і навичок, які забезпечують входження особистості в інший соціум і сприяють її соціалізації в новому для неї суспільстві.

Зміст навчання словацької мови у спеціалізованій загальноосвітній залежить від соціального замовлення суспільства. Програмою для спеціалізованої загальноосвітньої школи з вивченням словацької мови визначено той обсяг, яким мають оволодіти учні на кожному етапі навчання (у початковій школі, в основній школі, у старшій школі) і у кожному класі. Етапи навчання характеризується різною тематикою для спілкування, різним обсягом навчального матеріалу, різними методами, формами і видами навчальної діяльності відповідно до рівня розвитку учнів, їхніх інтересів і досвіду. У зв'язку з цим етапи мають свої **цілі і завдання**.

В **основній школі (5-9 класи)** розпочинається етап систематичної й послідовної роботи з автентичними навчальними матеріалами, які забезпечують нормативне оволодіння спілкуванням. Помітно зростає обсяг навчального матеріалу, у тому числі того, який сприяє формуванню соціокультурної та соціолінгвістичної компетенцій.

Тематика для спілкування охоплює різноманітні галузі знань, серед них і ті, які були об'єктом вивчення на уроках з інших навчальних предметів (міжпредметні зв'язки), і з власного життєвого досвіду. Зростає доля самостійної роботи учнів, урізноманітнюються види навчальної діяльності, активно використовуються мовленнєві ситуації, що наближають навчальне спілкування до реальних умов. Учні оволодівають уміннями читати різножанрову літературу, розуміти радіо- і телепрограми доступного рівня складності.

Відповідно до вимог Державного стандарту, основною метою вивчення словацької мови у **5-9 класах** є досягнення таких результатів, коли учні вільно володіють літературним варіантом цієї мови, а самі є духовно багатими особистями.

Завданнями курсу словацької мови у загальноосвітніх навчальних закладах є:

- формування в учнів стійкої мотивації до вивчення словацької мови та виховання поваги до неї;
- розвиток та активізація словникового запасу учнів;
- ознайомлення учнів із мовною системою словацької мови та формування на її основі лексичних, граматичних, стилістичних, орфоепічних правописних умінь і навичок;

- вироблення вмінь і навичок у всіх сферах мовленнєвої діяльності – аудіюванні, читанні, говорінні, письмі – та у різних сферах спілкування;
- формування та розвиток комунікативної компетенції особистості;
- формування через мову гуманістичного світогляду, духовного світу учнів, їх моральних та естетичних цінностей, особистісних рис громадянина України.

У програмі акцентується увага на міжпредметних зв'язках (вплив художнього мистецтва, історії тощо на розвиток учня, на реалізацію навчально-виховних цілей).

Розподіл годин між темами в кожному класі орієнтовний. Учитель має право змінювати певну кількість годин на вивчення тієї чи іншої теми залежно від конкретних місцевих умов, не скорочуючи при цьому загальної кількості відведених годин з розвитку мовлення. Години резервного часу учитель використовує на свій розсуд.

Матеріал, що збігається в словацькій та українській мовах, варто подавати стисліше. Однак явища, властиві лише рідній мові (що вивчається) або ті, що мають істотні розбіжності з аналогами в українській, потребують належної уваги, відповідного пояснення з використанням зіставлення, систематичного повторення, більшої кількості годин.

Вивчення в загальноосвітніх навчальних закладах словацької мови, як і інших мов народів України, сприяє збагаченню активного словникового запасу учнів, пізнанню та усвідомленню особливостей життєвого досвіду народів, мови яких вивчаються, важливості оволодіння мовами та задоволенню потреби в користуванні ними як засобом спілкування в різних сферах життєдіяльності, розвиває мовні, інтелектуальні та пізнавальні здібності; формує гуманістичний світогляд, моральні переконання та естетичні смаки, слугує засвоєнню національних і загальнолюдських цінностей, використанню інформаційний і комунікаційних технологій, виховує в учнів потребу в удосконаленні власної мовленнєвої культури упродовж всього життя.

Програма ґрунтується на таких принципах:
- практична спрямованість та комунікативна орієнтація навчання;
- взаємозв'язок у розв'язанні комунікативних, освітніх і виховних завдань;
- взаємопов'язаний розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності;
- відбір і організація навчального матеріалу відповідно до вимог мовознавства з урахуванням специфіки володіння українською та рідною мовами;
- наступність між основною та старшою ланками, а також між класами в середині основної і старшої школи.

- Структурування програми здійснюється за чотирма взаємозпов'язаними змістовими лініями – ***мовленнєвою, мовною, соціокультурною та діяльнісною.***

- ***Мовленнєва лінія*** спрямована на вироблення й удосконалення умінь і навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності на основі базових мовленнєвих понять (текст, типи, стилі, жанри мовлення тощо).

- ***Мовна змістова лінія*** забезпечує засвоєння учнями знань про мову та її систему.

- ***Соціокультурна*** – регламентує тематико-змістову основу для засвоєння культурних і духовних цінностей українського і словацького народів, естетичного і морально-етичного виховання учнів, розвитку і вдосконалення їх мовлення.

- ***Діяльнісна лінія*** передбачає формування загальнонавчальних умінь, навичок учнів (аналізувати, порівнювати, зіставляти факти, наводити аргументи, робити висновки узагальнення тощо), опанування стратегій, які визначають мовленнєву діяльність. Зазначені змістові лінії загалом формують комунікативну компетенцію особистості.

5. trieda

Komunikačný aspekt

Štátne požiadavky na úroveň všeobecno-vzdelávacej prípravy žiakov	Obsah učebného materiálu
Žiak pozná: – čo je to jazyková komunikácia; – formy jazykového prejavu; – základné vedomostí o texte, ***štýly a slohových útvaroch.*** **Žiak vie:** – vyjadrovať sa k danej komunikačnej situácii; – vykonávať všetky formy jazykového prejavu.	**Základné vedomostí o komunikácii a rozprávaní** Všeobecná predstava o komunikácii a rozprávaní; formy jazykového prejavu (počúvanie s pochopením, čítanie, ústny prejav (ústne cvičenia), písane prejavy); adresat rozprávania; dialóg; monológ; ústne a písomné prejavy; základné pravidlá komunikácie.
Dodržiavať základné pravidlá pri komunikácii (zdvorilosť, pozornosť pri počúvaní, tolerancia, humanizmus, nerozprávať veľmi hlasno, úcta k spolurozprávačovi).	Kultúra komunikácie
– nácvik štylizácie a správneho vyjadrovania; stručnosť a výstižnosť; tvorenie viet so správnym slovosledom; voľba štylisticky vhodných slovných spojení.	Oboznámenie sa so základnými požiadavkami kultúrnej komunikácie, jej základné vlastností (správnosť, logická následnosť, stručnosť, výstižnosť).
– určovanie témy a hlavnej myšlienky textu; – výber názvu textu; – delenie textu na odseky; – tvorenie jednoduchej osnovy hotového textu.	Text. Téma a hlavná myšlienka textu. Členenie textu na odseky. Jednoduchá osnova.
– rozlišovanie jazykového štýlu (hovorový, náučný, umelecký) daných textov.	Základné vedomostí o štýloch a ich použití (hovorový, náučny, umelecký).
– na základe vlastných skúseností tvoriť krátke jazykové prejavy, opis predmetov, jednoduchú úvahu.	Rozprávanie, opis, úvaha.

Medzipredmetové vzťahy Literárne dielo a jeho kompozícia (členenie). Téma, hlavná dejová línia textu. Rozprávanie, opis, úvaha (literatúra). Rozprávanie podľa obrázkov (výtvarná výchova).	
Žiak vie: – pozorne počúvať rozprávajúceho, orientovať sa v komunikačnej situácii; – utvárať” prvotné dojmy o obsahu počutého; – na základe počutého rozlišovať literárne žánre (rozprávka, poviedka, báseň); slohové útvary (rozprávanie, opis, úvaha); slohové postupy (rozprávací, umelecký, náučný); – po vypočutí textu vykonávať pokyny učiteľa. **Žiak rozumie:** – výpovedí (učiteľa, spolužiakov, iných rozprávačov), stupeň zložitostí, ktorých je primeraný veku a úrovni jazykovej prípravy žiakov piatej triedy; – obsahu textov, ktoré sledujú rôzny komunikačný cieľ: oznámenia, pozvánky, pozdravy, listy, televízne relácie a iné.	**Počúvanie s pochopením** Počúvanie s pochopením, porozumenie jednoduchých textov patriacich k osvojeným jazykovým štýlom a žánrom.
Žiak vie: – tvoriť vlastné dialogické a monologické prejavy; – tvoriť súvislé jazykové celky (rozprávanie, opis, úvaha) podľa obrázkov, pomocných výrazov, situácií, danej alebo spoločne utvorenej osnovy; – zreprodukovať prečítaný a počutý prejav, vyjadriť svoje názory a postoje k vypočutému s použitím pomocných slov, výrazov; – vyjadrovať sa k témam, ktoré sú dané učebným programom alebo poskytnuté učiteľom;	**Ústny prejav (ústne cvičenia)** Stručná reprodukcia prečítaného, počutého, videného. Utváranie dialogických a monogických prejavov.

– v rôznych komunikačných situáciách nadväzovať konverzáciu s inými osobami; – zúčastňovať sa na diskusií na poskytnuté témy, vyjadriť svoj názor.	
Žiak vie: – čítaťnahlas a potichu učebné texty a texty, odporúčané učiteľom; – zapamätať a stručne zreprodukovať prečítané texty, zodpovedať otázky k textu; – diskutovať a vyjadrovať svoje názory na prečítané; – pracovať so slovníkom a inými príručkami. **Žiak rozumie:** – texty, prečítané samostatne alebo na hodinách, ktoré patria k osvojeným literárným žánrom, štýlom a slohovým útvarom. Je potrebné dodržiavať pravidlá správneho čítania.	**Čítanie** Rozvíjanie techniky čítania nahlas, potichu, porozumenie nezložitých samostatne prečítaných textov.
Žiak vie: – tvoriťa zapisovať osnovu; – štylizovať krátke písomné prejavy (list, pozvánka, pozdrav, vizitka, plagát, inzerát, SMS, reklamu) – ovladá bezpečnostné pravidlá používania internetu (napísať stručný e-mail i s prílohou).	**Písané prejavy** Štylizácia písomných prejavov (osnova, list, pozvánka, pozdrav a iné).

Jazyková zložka

Úvodná časť

Slovenský jazyk – jazyk národnostnej menšiny

Aktivizácia vedomostí zo základnej školy

Žiak vie z predchadzájucich ročníkov: – o hláskach a písmenách; – o slabike a slove; – slovný prízvuk; – slovné druhy;	Hlásky a písmená. Slabika. Slovný prízvuk. Stavba slova. Jednokoreňové slová (1)

– ortografické pravidlá; – rozdeľovať slová na konci riadka. **Žiak vie:** – správne artikulovať samohlásky (krátke a dlhé), spoluhlásky; – vyznačovať prízvučné slabyky v slove; – nachádzať a vyznačovať v slove základ, koreň, predponu a príponu; – tvoriť jednokoreňové slová.	
– uplatniť rytmický zákon, výnimky z rytmického zákona.	**Rytmické krátenie.** Výnimky z rytmického zákona. (1)
– rozlišovanie slovných druhov (podľa všeobecného významu, otázok, gramatických kategórií); – vo vlastnom prejave využívať slová, ktoré patria k rôzným slovným druhom; – rozlišovať životné a neživotné podstatné mená; – určovať rod podstatných mien; – správne používať jednotné a množné číslo podstatných mien; – podľa osvojených pravidiel písať veľké písmená vo vlastných názvoch podstatných mien.	**Slovné druhy (1)** **Podstatné meno.** Životné a neživotné podstatné mená. Mužský, ženský a stredný rod podstatných mien. Jednotné a množné číslo. Písanie veľkého písmena.(1)
– sledovať správne využívanie prídavných mien v texte; – správne vyskloňovať a určiť rod, číslo, pád prídavných mien v spojení s podstatným menom; – využívať prídavné mená vo vlastných prejavoch.	**Prídavné meno.** Úloha prídavného mená v texte. Skloňovanie prídavných mien v spojení s podstatným menom podľa rodu, čísla a pádu (1)
– rozlišovať číslovky, ktoré majú číselný význam, alebo označujú poradie predmetov pri počítaní; – správne artikulovať a písať číslovky.	**Číslovky.** Rozdelenie čísloviek podľa významu (1)
– vymenovať osobné zámená; - nahradiť v texte podstatné meno zámenom.	**Zámeno.** Osobné zámená (1)

– tvoriť vety so slovesami; – s pomocou otázok vedieť tvoriť neurčité slovesné tvary; – rozlišovať dokonavé a nedokonavé slovesá. *Vedieť pracovať s orfografickým slovníkom.*	**Sloveso.** Úloha slovesa v texte. Slovesný vid (1) **Predložky a spojky (1)**
Medzipredmetové vzťahy Základné vedomostí z fonetiky a morfológie (ukrajinský jazyk).	
Syntax a interpunkcia	
Žiak vie: – čo je predmetom skladby a interpunkcie; – čo je to sklad; – základné poznatky o jednoduchej a zloženej vete; – základné poznátky o oslovení a priamej reči; – hlavné a rozvíjacie vetné členy; – rovnocenné vetné členy; – osvojené interpunkčné pravidlá.	Základné vedomostí o skladbe a interpunkcii (1)
Žiak vie: – určiť nadradené a podradené slovo v skladoch; – tvoriť sklady, pričom dáva pozor na podradené slovo.	Sklady. Nadradené a podradené slovo v sklade (1)
– rozlišovať vety podľa obsahu; – správne používať interpunkciu na konci viet, dodržiavať správnu intonáciu v rôznych druhoch viet.	Veta. Druhy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie). Interpunkcia (2)
– vyhľadať vo vete hlavné vetné členy; – vie, ktorými slovnými druhmi sú vyjadrené.	Hlavné vetné členy (podmet, prísudok). Prisudzovací sklad (1)
– určiť vo vete rozvíjacie vetné členy; – rozvíjať vety pomocou nich.	Rozvíjacie vetné členy (doplnok, príslovkové určenie, prívlastok (1)
– správne používať interpunkciu pri rovnocenných vetných členoch; – používať priraďovací sklad pri tvorbe	Veta s rovnocennými vetnými členmi (priraďovací sklad), ktoré sú spojené spojkami (**a, i, aj, ale, alebo**). Čiarka

písomných prejavov.	medzi rovnocennými vetnými členmi (1)
– využívať oslovenia v jazykovej reči; – dodržiavať správnu intonáciu pri osloveniach: ústný prejav – pauza, písomný prejav – čiarky; – správne používať oslovenia vo vlastných prejavoch.	Oslovenie. Interpunkcia. Využitie oslovení v jazykovej reči (1)
– vysvetliť rozdiely medzi jednoduchou vetou a súvetím; – tvoriť z dvoch jednoduchých viet súvetie; – odôvodniť písanie čiarky v súvetiach; – tvoriť súvetia podľa obrázkov.	Súvetie. Stavba súvetí. Spojkové a bezspojkové súvetia (2)
– rozlišovať priamu reč od uvádzacej vety; – odôvodniť interpunkciu pri priamej reči; – používať priamu reč vo vlastných prejavoch.	Priama reč. Interpunkcia v priamej reči (1)
– nájsť dialóg v texte; – pri dialogizácii sa stotožniť s postavou, využívať pomocné slovné spojenia; – na určenú tému tvoriť krátke dialogické prejavy.	Dialóg (1)
Medzipredmetové vzťahy Oslovenie, priama reč, dialóg v literárnych dielach (literatúra).	
Fonetika, výslovnosť, pravopis	
Žiak pozná: – čo je predmetom fonetiky, ortoepie a ortografie; – abecedu, rozlišuje hlásku a písmeno; – ortoepické a ortografické pravidlá (správne písať **[y] ypsilon** po obojakých spoluhláskach v koreni slov). **Žiak vie:** – správne písať a vyslovovať samohlásku [ä];	Hláskoslovie. Krátke a dlhé samohlásky; tvrdé, mäkke, obojaké spoluhlásky, dvojhlásky. Pravopis a výslovnosť samohlásky [**ä**]. Správna výslovnosť mäkkých spoluhlások (**š, č, ž, ď, ň, ľ**) (1)

– správne vyslovovať hlásky a písať písmená; – rozlišovať a správne vyslovovať mäkké a tvrdé spoluhlásky; – správne vyslovovať a zapisovať spoluhláskové skupiny **dž, dz, ch**.	
– rozdeľovať slovo na konci riadka; – rozdeľovať slovo na slabiky; – odôvodniť pravidlo rozdeľovania slov; – vyslovovať slová so správnym prízvukom.	Slabika. Základné pravidlá rozdeľovania slov na koncí riadku. Prízvuk (1)
– správne vyslovovať a písať krátke a dlhé samohlásky, dvojhlásky; – pracovať s jazykovými príručkami (PSP).	Správna výslovnosť a písanie dlhých a krátkych samohlások a dvojhlások (1)
– správne vyslovovať spoluhlásky (zvlášť **h – ch**); – správne vyslovovať znelé spoluhlásky na konci slova, a slová so spoluhláskovými skupinami **dž, dz, ch**; – správne vyslovovať a používať spoluhlásky **x, w, q** v slovách cudzieho pôvodu.	Výslovnosť a písanie spoluhlások (1)
– správne vyslovovať spoluhlásky **l, ľ**; – vo výslovnosti i v pravopise podľa významu rozlišovať slová: **ľad-lad, ľak-lak, ľavica-lavica**; – správne vyslovovať hláskové skupiny **lie, liu;** – pracovať s Pravidlami slovenského pravopisu.	Precvičovanie správnej výslovnosti a písanie spoluhlások **ľ, l**. Správna výslovnosť skupín: **lia, lie, liu**(1)
– pravidlo o spodobovaní; – správne vyslovovať a zapisovať spodobené spoluhlásky.	Spodobovanie spoluhlások (1)
– správne vyslovovať a písať slabiky **de, te, ne, le, di, ti, ni, li;** – vyslovovať tieto slabiky v niektorých slovách tvrdo.	Správna výslovnosť a písanie slabik **de, te, ne, le, di, ti, ni, li.** Správna výslovnosť týchto slabík v slovách, ktoré vyslovujeme tvrdo (1)
– správne vyslovovať a písať	Správna výslovnosť a písanie

slabikotvorné **r, l, ŕ, Ĺ;** – správne vyslovovať zdvojené spoluhlásky (ako jedna predĺžená); – ako zdvojené vyslovovať aj spoluhlásky, ktoré sa spodobujú.	slabikotvorných **r, l, ŕ, Ĺ** (1) Zdvojené spoluhlásky (1).
– dodržiavať pravopis a správnu výslovnosť cudzích slov; – pracovať so Slovníkom cudzích slov.	Správne písanie cudzích slov (1)
– správne písať **y – ý** po tvrdých spoluhláskach; – správne písať **y – ý, i – í** po obojakých spoluhláskach.	Písanie **y – ý** po tvrdých spoluhláskach. Písanie **y – ý, i – í** po obojakých spoluhláskach (1)
Medzipredmetové vzťahy Výslovnosť (ukrajinský jazyk). Rým vo veršoch (literatúra).	
Náuka o slove. Frazeológia	
Žiak vie: – čo je to lexikológia a frazeológia; – lexikálny význam slova, synonymá, homonymá, opozitá; priamy a prenesený význam slov; najpoužívanejšie slovenské frazeologizmy.	Základný význam slova. Jednovýznamové a viacvýznamové slová. Použitie viacvýznamových slov v priamom a prenesenom význame. Oboznámenie žiakov s Malým synonymickým slovníkom (2)
Žiak vie: – vysvetliť lexikálny význam všeobecne používaných slov; – vnímať osobitosti textu (prenesený význam), jednovýznamové slová; – štylistické využitie viacvýznamových slov v texte; – používať synonymá a opozitá vo vlastných prejavoch; – používať synonymické a frazeologické slovníky; – vysvetliť význam najpoužívanejších slovenských frazeologizmov.	Jednovýznamové a viacvýznamové slová (synonymá, homonymá, opozitá), najfrekventovanejšie slovenské frazeologizmy. Oboznámenie sa s Malým synonymickým slovníkom (2)
Medzipredmetové vzťahy Synonymá, homonymá, opozitá, frazeologizmy (literatúra).	
Tvaroslovie	
Žiak pozná:	

–čo je to morféma, slovný základ, koreň, predpona, prípona; – spôsoby tvorenia slov. **Žiak vie:** – určiť slovný základ a príponu slova; – správne určiť slovný základ v rôznych tvaroch slov.	Základné vedomostí o slove a jeho tvorení. Slovný základ. Ohýbacia prípona (1)
– správne určiť časti slova.	Koreň slova, predpona a prípona (1)
– vnímať častý výskyt krátenia koreňovej samohlásky: **dážď -dažďa, vietor - vetra, stôl – stola;** **- herec-herca, chlapec-chlapca, ovos-ovsa, chrbát-chrbta, sen-sna**.	Krátenie koreňovej samohlásky alebo dvojhlásky. Striedanie samohlások **e, o, a herec-herca, chlapec-chlapca** (1)
– vrana - vrán, Margecany - Margecian, žena -žien, mesto -miest.	Predĺženie krátkych samohlások na dlhé samohlásky alebo na dvojhlásky (1)
– vojak – vojaci, Čech – Česi, Slovan – Slovania, škola – v škole, Hron – na Hrone.	Striedanie spoluhlások pred pádovými príponami **–ia, - i, -e** (**k, ch, d, t, n, l,** so spoluhláskami **c, s, ď, ť, ň,ľ**) (1).
– správne písať a vyslovovať **ypsilon** v predpone **vy-**.	Písanie **y** v predpone **vy-** (1)
– správne písať a vyslovovať koncové slabiky podstatných mien.	Písanie a správna výslovnosť (mäkko) koncoviek podstatných mien, ktoré sa skloňujú podľa vzorov: **stroj, srdce, vysvedčenie, dievča, ulica, dlaň, kosť** (1)
Žiak vie: – tvoriť slová s opačným významom pomocou predpôn: **ne-, bez-.**	Tvorenie slov opačného významu predponami **ne-, bez**- (1)
– akým spôsobom je utvorené slovo; – uviesť príklady na rôzne spôsoby tvorenia slov.	Základné spôsoby tvorenia slov (predponový, príponový, predponovo-príponový, zložením, prechodom slovných druhov (1)
– tvoriť príklady skratiek, správne ich zapisovať.	Tvorenie a písanie skrátených slov (1)
Medzipredmetové vzťahy Slová tvorené rôznymi spôsobmi, pejoratíva v literárnych dielach (literatúra).	
Opakovanie vedomostí za 5. ročník	

Sociokultúrny aspekt

Žiak vie: – aké sú štátne symboly Slovenska a Ukrajiny; – základné osobitosti materiálnej a duchovnej kultúry Slovákov a Ukrajincov; – najvýznamnejšie folklórne diela, ktoré poukazujú na charakter, mravné a etické vlastnosti Slovákov a Ukrajincov. – rozprávať o štátnych symboloch, štátnom jazyku, kultúrnych a duchovných pokladoch Slovákov a Ukrajincov; – ctiť si obyčaje, tradície, duchovné poklady Slovákov a Ukrajincov; – byť zdvorilým.	Základné vedomostí o štáte, štátnych symboloch, štátnom jazyku, kultúrnom a duchovnom dedičstve Ukrajiny a Slovenska. Oboznámenie sa s významnými folklórnymi dielami, ktoré nám približujú zvláštnosti národného charakteru Ukrajincov a Slovákov.

Tematicko-obsahová osnova pre realizáciu sociokultúrneho aspektu a slohovej zložky

№	**Odporúčané texty**	**Odporúčané témy pre ústne a písomné prejavy žiakov**
	Škola, úloha, význam vzdelania v živote človeka.	Výzman vzdelania v živote človeka. Moje hobby
1.	Môj dom. Rodina. Súrodenci. Rodinné tradície. Povinnosti členov rodiny.	Úcta k členom rodiny, rodinným tradíciám. Moje povinnosti v rodine. Moja predstava ideálnej rodin. Rodina – základ života
2.	Moja vlasť (malá a veľká). Ukrajina. Kijev – hlavé mesto Ukrajiny. Zakarpatská oblasť. Slovensko. Bratislava – hlavné mesto Slovenska.	Kde sa začína moja vlasť? Dejiny môjho národa
3.	Národné symboly Ukrajiny a Slovenska. Štátny jazyk Ukrajiny.	Čo viem o národných symboloch? Úcta k národným symbolom. Prečo sa máme učiť a pestovat' materinský a štátny jazyk. Môj materinský jazyk
4.	Štátne, národné a cirkevné sviatky. (Deň nezávislosti, Deň ústavy, Deň matiek, Nový rok, Vianoce, Veľká noc a iné).	Oslava najkrajších sviatkov v roku

5.	Mravné normy. Charakterové črty môjho národa (dobrota, tolerantnosť, pracovitosť). Dokážem sa zdokonaľovať?	Slovo dokáže pohladiť ale aj ubližiť
6.	Národnostné vzťahy Ukrajincov a Slovákov.	Priateľské vzťahy medzi obyvateľmi nášho mesta, dediny.
7.	Prírodné krásy nášho kraja.	Krásy Zakarpatska – (môjho čarovný kraj)
8.	Duchovná kultúra (ústna ľudová slovesnosť, múzeá).	Moje obľúbené rozprávky (slovenské aj ukrajinské).
9.	Človek a príroda. Vzťah človeka a prírody. Ochrana prírody.	Výzman prírody pre človeka
10.	Etika pri komunikácii. Zdvorilostné slová.	Som zdvorilý?
Medzipredmetové vzťahy Duchovné a materiálne dedičstvo národa (literatúra, výtvarná výchova, hudobná výchova).		
Praktické zručnosti a návyky		
Žiak vie: – tolerovať iných, rešpektovať správanie iných, ctí si ich národné tradície, jazyk; – určiť cieľ svojej práce a prostriedky na jeho dosiahnutie; – správne podávať a získavať informácie; – nájsť rôzne spôsoby pri riešení životných úloh a problémov.	Formovanie všeobecno-vzdelávacích zručností a návykov; schopnosti riešiť životné problémy, vykonávanie úloh.	

6.trieda
Komunikačný aspekt.
Slohová výchova.

Štátne požiadavky na úroveň všeobecno - vzdelávacej prípravy žiakov	Obsah vzdelávania
Žiak pozná: – čo je to jazyková komunikácia; – formy jazykového prejavu vo vyučovaní slohu; – základné vedomostí o texte; – jazykové štýly a niektoré slohové postupy; **Žiak vie:** – vyjadrovať a správne štylizovať svoje myšlienky k danej komunikačnej situácii; – pozná a využíva všetky formy jazykového prejavu; – pozorne počúvať iných ľudí a vyjadrovať svoje myšlienky; dodržiavať základné pravidlá komunikácie (zdvorilosť, dobroprajnosť, slušnosť); – vyjadrovať svoj nesúhlas s postojmi tak, aby ich neurazil; – zbytočne nerozprávať, nepoužívať nespisovné slová, rozprávať o tom, čo zaujíma adresáta komunikácie, atď.	Základné vedomostí o komunikácii a rozprávaní. Všeobecná predstava o komunikácii a rozprávaní; formy jazykového prejavu vo vyučovaní slohu (počúvanie s pochopením, čítanie, ústny prejav (hovorené cvičenia), písané prejavy); adresát rozprávania; monologickosť a dialogickosť prejavu; ústny a písomný prejav; základné pravidlá komunikácie. Oboznámenie sa so základnými požiadavkami na prejavy: obsahovosť, vhodnosť, presnosť, logická postupnosť, výraznosť, správnosť, atď.
– určovať tému a hlavnú myšlienku obsahovo zrozumiteľného textu pre žiakov; – analyzovať obsahové častí textu; – vytvoriť vhodný nadpis pre text; – členiť text na odseky; – tvoriť jednoduchú osnovu textu.	Opakovanie vedomostí o texte; usporiadanie jednotlivých obsahových častí, úvodná časť, jadro, záver; téma a hlavná myšlienka textu; členenie textu na odseky; jednoduchá snova textu.
– zoštylizovať správu a oznámenie, vymenovať ich hlavné znaky; – čo má obsahovať otvorenie a záver schôdzky;	Aktivizácia a upevňovanie vedomostí o základných znakoch informačného slohového postupu; správa a oznámenie, otvorenie a záver schôdzky,

– ako písať korešpondenčný lístok.	korešpondenčný lístok.
– rozoznávať slohové útvary, nachádzať ich v texte; – tvoriť krátke jazykové prejavy na základe opisu pozorovanej veci, na základe vlastnej skúsenosti; – čo majú spoločné úradný a súkromný list a v čom sa odlišujú; – správne vyplniť a zoštylizovať telegram.	Opisný slohový postup: opis. Hlavné rozdiely medzi opisom a rozprávaním. Informačný slohový postup: súkromný list, telegram. Rozdiel medzi súkromným a úradným listom.
Medzipredmetové vzťahy Umelecký text. Téma a hlavná myšlienka textu. Rozprávanie, opis (literatúra). Rozprávanie a opis podľa obrázov (výtvarné umenie).	
Žiak vie: – v priebehu čítania inou osobou pozorne počúvať, orientovať sa v komunikačnej situácii; – utvárať si prvotné dojmy a predstavy o obsahu počutého textu; – na základe počutého rozlišovať literárne žánre (rozprávka, povesť, báseň, atď.); slohový útvar (rozprávanie, opis); slohový postup (rozprávací, opisný, informačný); – po vypočutí textu vykonávať úlohy a pokyny učiteľa.	**Počúvanie s pochopením** Pochopenie počutých jednoduchých textov, ktoré patria k osvojeným slohovým postupom, slohovým útvarom a žánrom.
Žiak rozumie: – vyjadreniam (učiteľa, žiakov, iných rozprávačov), ktoré sú primerané veku žiakov a zodpovedajú úrovni ich jazykových znalostí; – jednoduchým, neadaptovaným, poučným a výchovným textom; – obsahu textov priateľných pre žiakov, ktoré majú rôzny komunikačný cieľ: oznam, pozvánka, list, atď. **Žiak vie:** – vytvárať dialóg, ktorý odpovedá danej komunikačnej situácii;	**Ústny prejav (hovorené cvičenia)** Súvislá reprodukcia obsahu prečítaného, uvideného, vypočutého. Utváranie dialogických a monologických prejavov.

– dosahovať komunikačný cieľ; – reprodukovať obsah prečítaného, uvideného alebo počutého vyjadrujúc pri tom svoj postoj k osobám, deju, javom, o ktorých je reč, s využitím názorných ukážok alebo bez ních; – reprodukovať (verne) súvislé jazykové prejavy učiteľa; – meniť jazykové prejavy učiteľa; – podľa predložených obrázkov, základných slovných spojení, podľa situácie, podľa osnovy spravenej samostatne alebo kolektívne tvoriť prejavy; – tvoriť vlastné súvislé jazykové prejavy (rozprávanie, opis, úvaha); – vyjadrovať sa k téme poskytnutej učiteľom alebo programom; – vytvárať krátke slohové celky; – rozprávať o jednoduchých otázkach, vyjadrovať vlastné myšlienky s pomocou vopred pripravenej osnovy alebo pomôcok; – krátko zreprodukovať obsah prečítaného; *V priebehu svojho prejavu žiak dodržiava zásady jazykovej komunikácie.*	
Žiak vie: – výrazne čítať texty patriace k rôznym jazykovým štýlom a žánrom, esteticky prednášať podľa pravidiel ortoepie; – zapamätať si otázky, úlohy, ktoré sú dané k textu; – rozobrať obsah textu, vyjadrovať vlastné myšlienky, dojmy o prečítanom; – používať slovníky a inú potrebnú literatúru. **Žiak rozumie:** – textom rečítaným na vyučovacej hodine	**Čítanie** Na základe učebnej látky rozvíjanie techniky čítania nahlas a potichu, porozumenie samostatne prečítaných jednoduchých textov patriacich k žánrom, ktoré už žiaci poznajú.

alebo samostatne, ktoré patria k už osvojeným literárnym žánrom, štýlom; *Je potrebné dodržiavať zásady správneho čítania*.	
Žiak vie: – robiť poznámky; – vytvoriť a zapísať osnovu; – písať listy, oznamy, príspevky do časopisov, slohové prace; – tvoriť ústne a písomné opisy a úvahy na základe vlastných skúseností a na základe obrazov; – využívať rôzne slohové útvary (napr. opis miestnosti a prírody); – prekladať zo slovenského jazyka do ukrajinského jazyka jednoduché texty so slovníkom a bez neho (na základe osvojených slov a slovných spojení). *Je potrebné dodržiavať zásady správneho písomného prejavu.*	**Písané prejavy** Tvorba písaných prejavov (poznámky, osnova, list, pozdrav, oznam, dialóg, slohová práca, atď.)

Jazyková zložka

Úvodná časť

Krása a bohatstvo slovenského jazyka

Zovšeobecnenie a opakovanie poznatkov

Žiak pozná: – čo je predmetom fonetiky a ortoepie; – hláskové skupiny, abecedu; – osvojené ortoepické a ortografické pravidlá. **Žiak vie:** – správne vyslovovať hlásky a zapisovať ich; – rozlišovať dlhé a krátke samohlásky; – rozlišovať tvrdé, mäkke, obojaké spoluhlásky; – rozdeľovať slovo na slabiky; – správne zapisovať najfrekventovanejšie slová cudzieho pôvodu;	**Zvuková stránka jazyka a pravopis. Slabiky.** Spoluhlásky a samohlásky. Výslovnosť a písanie samohlások (1). Výslovnosť a písanie spoluhlások (1). Písanie cudzích slov (1).

– podľa osvojených poučiek nachádzať a opravovať gramatické chyby; – využívať rôzne typy slovníkov; – tvoriť slová, ktoré majú spoločný základ; – rozdeliť slová na morfémy	
Medzipredmetové vzťahy Ortoepia (ukrajinský jazyk). Zvukomalebnosť jazyka. Rým vo veršoch (literatúra).	
Žiak pozná: – základné rozdiely medzi spisovnou slovenčinou a nárečím; – čo je to jazykoveda; – delenie jazykovedy na odvetvia; – základné typy jazykových príručiek, vie ich využívať v praxi.	**Úvod do jazyka a jazykoveda (2)** Slovenské nárečia. Náuka o jazyku (1hod.) Jazykové príručky (1hod.)
Žiak pozná: – čo je predmetom syntaxe; – čo sú to sklady; – základné vedomosti o jednoduchej vete a súvetí; – hlavné a vedľajšie vetné členy; – viacnásobné vetné členy; – oslovenie, priamú reč, dialóg; – osvojené interpunkčné pravidlá.	**Skladba (7)**
Žiak vie: – nájsť v sklade nadradené a podradené slovo; – tvoriť a nájsť vo vete určovací sklad.	**Sklady** Nadradené a podradené slovo v sklade. Určovací sklad (1).
– najsť vo vete gramatické jadro; rozdeľovať vety podľa obsahu a správne ich využívať v reči; – využívať potrebné interpunkčné znamienka na konci uvedených viet; – vyslovovať tieto vety so správnou intonáciou.	**Veta.** Gramatické jadro vety. Rozdelenie viet podľa obsahu. Rozkazovacia veta. Interpunkcia na konci viet (1).
– najsť vo vete hlavné vetné členy; – určovať, ktorým slovným druhom sú	**Hlavné vetné členy:** podmet a prísudok (1).

vyjadrené; – najsť vo vete vedľajšie vetné členy; – rozvíjať vety pomocou nich; – vysvetliť využívanie interpunkcie vo vetách s viacnásobnými vetnými členmi ; – správne využívať interpunkciu vo vetách s viacnásobnými vetnými členmi; – pri tvorbe vlastných prejavov využívať vety s viacnásobnými vetnými členmi.	**Vedľajšie vetné členy:** doplnok, prívlastok, príslovkové určenie (1). **Veta s viacnásobnými vetnými členmi.** Čiarka medzi nimi (1).
– vysvetliť rozdiely medzi jednoduchou vetou a súvetím; – najsť hranice jednoduchých viet v rámci súvetia; – správne využívať interpunkčné znamienka. – nájsť uvádzacie slová, priamu reč, dialóg, rozlišovať ich; výrazne čítať texty s priamou rečou a dialógom; – správne využívať interpunkciu v priamej rečí a v dialógu.	**Súvetie.** Interpunkcia v súvetí (1). **Priama reč a dialóg.** Interpunkcia v priamej reči a v dialógu (1).
Medzipredmetové vzťahy Oslovenie, priama reč, dialógy v umeleckých dielach (literatúra). Využívanie vsuviek v náučných textoch (matematika, dejepis, zemepis a iné).	

Lexikológia (5)

Žiak pozná: – jadro a okraj slovnej zásoby; – hovorové, knižné, spisovné a nespisovné slová, vie ich využívať pri ústnych a písomných prejavoch.	**Slovná zásoba** Jadro a okraj slovnej zásoby. Slová hovorové a knižné (odborné, básnické). Spisovné a nespisovné slová (nárečové, slangové) (1).
Žiak vie: – tvoriť slová odvodzovaním pomocou prípon, predpôn; – tvoriť slová skladaním. **Žiak pozná:** – spôsoby tvorenia prísloviek z akostných prídavných mien pomocou prípon.	**Slovotvorba** a) tvorenie slov odvodzovaním predponami. Predpony **vy-, na-, za-, pri-, pre-, pra-, u-, z-, zo-, s-.** Precvičovanie a upevňovanie poznatkov o tvorení slov predponami z predchádzajúcich ročníkov (1).

	b) tvorenie slov odvodzovaním - príponami. Prípony **–ka, -ička, -ik/ík, -ok, -ko, -ek, -ček, očka/ôčka** *(*zdrobnené slová). Prípona –**isko** (zveličené slová). Hláskové zmeny (1). c) tvorenie slov skladaním (1); d) tvorenie prísloviek z akostných prídavných mien príponami: **-o, -e, -y** (1)
Medzipredmetové vzťahy Synonymá, antonymá, homonymá, frazeologizmy (literatúra). Práca so slovníkom. Pravopisný slovník, výkladový slovník.	
Morfológia Základné poznatky o slovných druhoch **Podstatné mená (5)**	
Žiak vie: – rozlišovať podstatné mená, určovať ich gramatické kategórie, správne využívať" podstatné mená vo svojich prejavoch. **Žiak pozná:** – čo je predmetom morfológie; – čo je to podstatné meno, jeho syntaktické uplatnenie; – striedanie samohlások a spoluhlások pri skloňovaní podstatných mien; – odlišnosti v skloňovaní podstatných mien v spisovnej slovenčine a nárečí.	**Podstatné meno ako slovný druh.** Delenie podstatných mien na konkrétne a abstraktné. Precvičovanie a upevnenie poznatkov z predchádzajúcich ročníkov s dôrazom na vlastné mená. Syntaktické uplatnenie (1). Životné a neživotné podstatné mená (1). Určovanie rodu pomnožných podstatných mien. Skloňovanie zvieracích podstatných mien (1). Striedanie samohlások a spoluhlások pri skloňvaní podstatných mien (1). Odlišnosti skloňovania podstatných mien v spisovnej slovenčine a nárečí. Štylistické využitie podstatných mien (1).
Medzipredmetové vzťahy Používanie veľkých písmen vo vlastných podstatných menách (dejepis, zemepis).	
Prídavné mená (4)	
Žiak pozná: – čo je to prídavné meno, rozdelenie, gramatické kategórie, syntaktické uplatnenie; – základné spôsoby tvorenia prídavných	**Prídavné meno ako slovný druh.** Stupňovanie akostných prídavných mien jednoduchým a opisným spôsobom. Pravidelné a nepravidelné stupňovanie (1). Vzťahové a privlastňovacie

mien. **Žiak vie:** – rozlišovať prídavné mená; – správne ich stupňovať a skloňovať; – správne uplatňovať a vysvetľovať pravidlo o rytmickom krátení; – správne využívať prídavné mená pri tvorbe vlastných prejavov.	prídavné mená utvorené od vlastných podstatných mien. Syntaktické uplatnenie (1). Prídavné mená a pravidlo o rytmickom krátení (1). Skloňovanie prídavných mien. Štylistické využitie prídavných mien (1).
Medzipredmetové vzťahy Využívanie prídavných mien pre presný a dôkladný opis predmetov, javov a udalostí (zemepis, dejepis, prírodoveda); metafora (literatúra).	
Zámená (5)	
Žiak pozná: – čo je to zámeno, jeho syntaktické uplatnenie, morfologické kategórie; – rozdelenie zámen. **Žiak vie:** – skloňovať osobné zámena a zámena **ten, tá, to**; – vo svojich prejavoch správne využívať zvrátne zámeno **sa**; – štylisticky správne využívať zámená vo svojich prejavoch.	**Zámeno ako slovný druh.** Morfologické kategórie. Syntaktické uplatnenie (1). Rozdelenie zámen podľa vecného významu (osobné, zvratné, ukazovacie, opytovacie, neurčité, vymedzovacie) (1). Skloňovanie osobných zámen (1). Zvratné zámeno **sa** (1). Skloňovanie zámen **ten, tá, to**. Štylistické využitie zámen (1).
Číslovky (5)	
Žiak pozná: – čo sú to číslovky, ich morfologické kategórie syntaktické uplatnenie. **Žiak vie:** – rozlišovať číslovky, určovať ich gramatické kategórie; – správne skloňovať základné, radové číslovky, a číslovky päť až deväťdesiatdeväť; – vo svojich prejavoch štylisticky správne používať číslovky.	**Číslovka ako slovný druh**. Rozdelenie čísloviek (1). Morfologické kategórie, syntaktické uplatnenie (1). Skloňovanie základných čísloviek (1). Skloňovanie radových čísloviek (1). Skloňovanie čísloviek päť až deväťdesiatdeväť. Štylistické využitie čísloviek (1).
Medzipredmetové vzťahy V priebehu čítania a ústneho vysvetľovania matematických úloh správne využívať číslovky (matematika); využívanie čísloviek v odpovediach na vyučovacích	

hodinách (literatúra, zemepis, dejepis).	
Slovesá (8)	
Žiak pozná: – čo je to sloveso, jeho gramatické kategórie, syntaktické uplatnenie. **Žiak vie:** – rozlišovať slovesá, určovať ich gramatické kategórie, správne využívať slovesné tvary vo svojich prejavoch; – podľa osvojených pravidiel nachádzať a opravovať chyby.	**Sloveso ako slovný druh.** Morfologické kategórie. syntaktické uplatnenie (1). Kategórie slovesného vidu: dokonavý a nedokonavý (1). Neurčité a určité slovesné tvary (1). Kategória času slovies. Minulý a prítomný čas (1). Budúci čas: časovanie slovies v prítomnom a budúcom čase (1). Slovesné spôsoby: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací. Neurčité slovesné tvary (1). Štylistické využitie slovies (1).
Medzipredmetové vzťahy Metafora, personifikácia (literatúra).	
Opakovanie vedomostí za 6. ročník	

Sociokultúrny aspekt

Žiak pozná: – zvláštnosti materiálnej a duchovnej kultúry, ktoré sú charakterné pre Slovákov a Ukrajincov; – známe folklórne a literárne diela, ktoré zohľadňujú charakter a etnokultúru Slovákov. **Žiak vie:** – uplatňovať všetky formy jazykového prejavu, využívať všeobecné výrazy a vyjadrenia – tolerovať tradície, obyčaje, ideály, charakteristické pre slovenský a vlastný národ; – organizovať svoje činnosti v súlade s pravidlami slušného správania.	Základné vedomostí o národnej kultúre, obyčajoch, tradíciach; štátne symboly, duchovné a materiálne dedičstvo známych slovenských osobnosti. Oboznámenie sa so slovenským folklórom, v ktorom sa odráža skúsenosť národa, zvláštnosti národného charakteru Slovákov.

Orientačné tematické okruhy pre realizáciu sociokultúrneho aspektu a slohovej zložky.

№	Systém textov	Orientačné témy žiackych písomných a ústnych prejavov
1.	Krása a bohatstvo slovenského	Krása a bohatstvo slovenského a

	jazyka.	ukrajinského jazyka.
2.	Môj rodný kraj, dedina, mesto. Užhorod. Kijev – hlavné mesto Ukrajiny. Bratislava – hlavné mesto Slovenska.	Čo znamená mať rád svoju vlasť ?
3.	Ja a moja rodina. Rodokmeň mojej rodiny. Pomoc rodičom.	Človek, na ktorého sa môžem spoľahnuť
4.	Môj pracovný deň a môj voľný deň. Prázdniny.	Stratený v lese (čo robiť a ako sa správať)
5.	Prírodné krásy Ukrajiny a Slovenska. Počasie, ovzdušie.	Príhovor mladých ochrancov prírody. Moje zvieratko.
6.	Velikáni slovenského národa – Ľ. Štúr, S. Chalúpka, J. Botto, J.I.Bajza a iní.	Koho poznám a ctím so známych osobností?
7.	Oslavy na Slovensku. Tradície a obyčaje. Národné zvyky (vianočné, novoročné koledy a iné).	Zvyky a tradície mojej rodiny.
8.	Materiálna kultúra. Interiér slovenského obydlia.	Predmety interiéru rodného domu a slovenského obydlia.
9.	Základné odvetvia národného hospodárstva.	Ktorými odvetviami národného hospodárstva sa tradične zaoberajú Slováci?
10.	Vzťahy medzi susedmi. Pravidlá spolunažívania. Etika komunikácie. Úcta k starším.	Čo pre mňa znamenajú starší ľudia? Úcta k starším
Medzipredmetové vzťahy Duchovné a materiálne dedičstvo národa (literatúra, výtvarná výchova, hudobná výchova).		
Činnostná zložka		
Žiak vie: – vytvárať štruktúru vlastnej činností: motív – cieľ, prostriedky na jej dosiahnutie, hodnotenie výsledkov (prakticky); – vykonávať myšlienkové operácie – analýzu, porovnanie, zovšeobecnenie, konkretizáciu, syntézu, analogický vytvárat' závery, argumentovat'	Formovanie vedomostí a návykov u žiakov, na osvojenie stratégií, ktoré charakterizujú formy jazykového prejavu, orientované na riešenie pracovných úloh a životných problémov	

potvrdenie niektorých téz (prakticky).	

7. trieda
Komunikačný aspekt
Slohová výchova

Obsah vyučovania	Štátne požiadavky na úroveň všeobecn vzdelávacej prípravy žiakov
Žiak pozná: – ústne a písomné prejavy; – formy jazykového prejavu; – základné poznatky o texte a jazykových štýloch. **Žiak vie:** – orientovať sa v komunikačnej situácii; – vykonávať všetky formy jazykového prejavu; – dodržiavať základné pravidlá správnej komunikácie (cieľavedomé využívať slová, ktoré vyžadujú normy etiky, pozorne, bez prerušovania počúvať iných, byť zdvorilý, presvedčivo odpovedať a iné. – určovať tému a základnú myšlienku textu; – deliť text na tematické celky; – krátko, výberovo, dôkladne a svojimi slovami (ústne a písomne) interpretovať text. – rozlišovať jazykové štýly (hovorový, umelecký, náučný, publicistický) ponúkaných textov; – reprodukovať hotové texty rôznych štýlov. – podľa samostatne utvorenej jednoduchej alebo zložitej osnovy ich dôkladne, výberovo a zhustene interpretovať; – podľa jazykového prejavu a jazykového štýlu vyberať jazykové prostriedky;	**Základné vedomostí o komunikácii a rozprávaní.** Opakovanie vedomostí o komunikácii a rozprávaní; formy jazykového prejavu vovyučovaní slohu (počúvanie s pochopením, čítanie, ústný prejav, (hovorené cvičenia), písomné prejavy); druhy čítania (zoznamovacie, povinné, výberové); počúvanie s pochopením (globálne, podrobné, kritické); ústne prejavy (monologické a dialogické); základné zásady komunikácie. Kultúra rozprávania: obsahovosť, logická následnosť, výraznosť, presnosť, správnosť a iné. **Opakovanie vedomostí o texte** **Jazykové štýly. Publicistický štýl.** **Jednoduchá a zložitá osnova vlastného prejavu**

– k vlastným prejavom – ústnym alebo písomným – tvoriť jednoduchú alebo zložitú osnovu.	
Medzipredmetové vzťahy Interpretácia textov náučného štýlu (dejepis, zemepis, biológia a iné). Charakteristil literárnej postavy (literatúra). Jednoduchá analýza obsahu a umeleckých prostriedko ktoré zobrazujú prírodu, dynamickosť deja (výtvarná výchova).	
Žiak vie: – pozorne počúvať text; – na prvé počutie zapamätať si jeho obsah; – určiť tému a základnú myšlienku textu; – na základe počutého rozlišovať typy, žánre a jazykové štýly; – po vypočutí textu vykonávať úlohy a pokyny učiteľa; – z krátkych rozhlasových a televizných správ vybrať informácie o rôzných témach; – zovšeobecniť informáciu, na jej základe vytvoriť vlastné závery. **Žiak rozumie:** – vyjadreniam učiteľa a žiakov; – textom vytvoreným podľa osvojenej látky; – pokynom a žiadostiam učiteľa; – základnému obsahu oznamov, reportáží, správ.	**Počúvanie s porozumením** Porozumenie počutého, porozumenie daných textov, ktoré patria k rôznym štýlom, typom a žánrom.
Žiak vie: – viesť debatu a v rámci učebného program tvoriť a prednášať ústne správy; – vyjadrovať svoje myšlienky na základe osvojenej jazykovej látky; – logicky a postupne sa vyjadrovať k téme, reprodukovať obsah videného, počutého alebo prečítaného; – podávať správy; – začínať a viesť komunikáciu s inými	**Ústny prejav (hovorené cvičenia)** Dôkladná, krátká a výberová reprodukcia obsahu, tvorba dialogických a monologických prejavov rôznych typov, žánrov a jazykových štýlov.

ľuďmi o téme stanovenej učiteľom; – dopĺňať a spresňovať výpovede iných; – s využitím zásad jazykovej komunikácie začínať a končiť debatu; – viesť dialógy, predstavovať iným vlastné dojmy, myšlienky o danej problematike. *Pri ústnych cvičeniach je nevyhnutné dodržiavať zásady správnej komunikácie.*	
Žiak vie: – čítať s úplnym pochopením (nahlas a pre seba) predložené texty, ktoré sú vytvorené z materiálov ústnych jazykových prejavov; – využívať slovníky a iné príručky; – určovať tému a základnú myšlienku textu, deliť ho na tematické celky; – dôkladne, krátko a vlastnými slovami odovzdávať obsah prečítaného; – nadobúdať informácie z oznamov a iných krátkych úradných dokumentov. **Žiak rozumie:** – obsahu prečítaných textov, ktoré patria k rôznym žánrom a jazykovým štýlom. *Dodržiavať zásady správneho čítania.*	**Čítanie** Formovanie a rozvíjanie techniky čítania nahlas a potichu, porozumenie samostatne prečítanej krásnej literatúry a textov iných štýlov primeraných veku žiakov a primeraných vyučovacej látke.
Žiak vie: – tvoriť osnovu; – robiť poznámky; – písať list, poznámky informačného charakteru do časopisov, správy, slohové práce (opisy, úvahy a iné), vyjadrovať v nich vlastné názory na konkrétne údalosti, situácie; – prekladať prečítané texty, ktoré patria k rôznym jazykovým štýlom. *Je potrebné dodržiavať zásady správnych písomných prejavov, zdokonaľovať napísané.*	**Písomné prejavy** Tvorenie písomných prejavov (osnova, konspekt, list, poznámka informačného charakteru do novín, správa, slohová práca), preklad textov.

Jazyková zložka

Úvodná časť O spisovnej slovenčine (1) Opakovanie vedomostí z 5.-6. ročníka	
Žiak má osvojené vedomostí z 5. – 6. ročníka o: – skladoch a vete; – jednoduchej vete a súvetí; – viacnásobných vetných členoch; – vete s oslovením a priamou rečou; – interpunkčných znamienkach; – základných spôsoboch tvorenia slov; – slovných druhoch. **Žiak vie:** – vysvetliť rozdiel medzi jednoduchou vetou a súvetím; – s využitím osvojených pravidiel, správne zapisovať slová. – využívať základné spôsoby tvorenia slov; – vykonávať morfematický rozbor slov. – správne tvoriť pády podstatných mien, prídavných mien, zámen, čísloviek a využívať ich v praxi; – robiť morfologický rozbor týchto slovných druhov.	Interpunkčné znamienka v osvojených Syntaktických konštrukciach (1). Spôsoby tvorenia slov (2). Slovné druhy (podstatné meno, Prídavné meno, zámeno, číslovka) (4).
Medzipredmetové vzťahy Základné vedomosti zo syntaxe a morfológie (ukrajinský jazyk).	
Lexikológia	
Žiak pozná: – čo je to slovná zásoba a z akých slov pozostáva; – rozdiely medzi zastaranými a novými slovami. **Žiak pozná:** – spôsoby tvorenia slov. **Žiak vie:** – tvorit' podstatné mená, prídavné mená,	Slovná zásoba Pozdravy, oslovenia, názvy kedysi a dnes (2). Slovotvorba. Tvorenie slov odvodzovaním: tvorenie podstatných mien, prídavných mien, slovies (2). Práca so slovníkom. Pravidlá pravopisu, výkladový slovník a iné (2).

slovesá pomocou prípon. **Žiak pozná:** – typy slovníkov. **Žiak vie:** – zaobchádzať so slovníkmi, nájsť v nich potrebné informácie	
Medzipredmetové vzťahy Základné vedomosti zo syntaxe a morfológie (ukrajinský jazyk), literatúra, dejiny.	
Morfológia	
Žiak pozná: – čo je predmetom morfológie; – čo sú to neurčité slovesné tvary, čo k nim patrí. **Žiak vie:** – rozlišovať príslovky; – tvoriť vety s príslovkami; – využívať vety s príslovkami pri tvorení jazykových prejavov; – stupňovať príslovky, správne ich využívať vo vete; – urobiť morfologický rozbor prísloviek. – rozlišovať a správne využívať predložky v jazykovom prejave; – dodržiavať gramatické pravidlá; – odlišovať predložky od predpôn; – správne využívať predložky s podstatnými menami. **Žiak pozná:** – čo je to vokalizácia a v ktorých prípadoch sa predložky vokalizujú. **Žiak vie:** – správne vyslovovať predložky dodržiavajúc zásady spodobovania.	**Slovesá** Neurčité slovesné tvary (činné príčastie prítomné, trpné príčastie) (7). **Príslovky** Stupňovanie prísloviek. Rozdelenie prísloviek (4). Nepravidelné stupňovanie. Spôsoby tvorenia prísloviek (2). **Neohybné slovné druhy. Predložky** Delenie predložiek na prvotné a druhotné. Správne používanie predložiek s podstatným menom (4).
– rozoznávať spojky vo vete, ich členenie; – v jazykovom prejave správne využívať priraďovacie a podraďovacie spojky. – správne využívať spojky v jednoduchej	**Spojky** Základná charakteristika. Priraďovacie a podraďovacie spojky (2) Využívanie spojok v jednoduchej vete a súvetí. Spájacie výrazy (3).

vete a súvetí; – pred spojkami správne používať interpunkčné znamienka; – urobiť morfologický rozbor spojky. – vyhľadávať častice vo vete; – vysvetliť úlohu častíc vo vete; – odlíšiť častice od predložiek; – urobiťmorfologický rozbor častíc. – rozoznávať citoslovcia podľa obsahu a toho, čo vyjadrujú v jazykovom prejave. – vyčleňovať ich vo vete pomocou prízvuku; – písať čiarky a výkričníky vo vetách s citoslovciami; – používať pomlčku vo vetách s citoslovcami; – urobiť morfologický rozbor citosloviec.	**Častice** Častice ako slovný druh. Úloha častíc vo vete (2). Rozdiely medzi časticami **a, aj, no, veď** a iné, a spojkami **a, aj, no, veď** a iné (2). **Citoslovcia** Citoslovcia ako slovný druh. Rozdelenie citosloviec (2). Správna výslovnosť viet s citoslovcami. Interpunkčné znamienka pri citoslovciach. Pomlčka v citoslovciach (2).
Opakovanie vedomostí zo 7. ročníka	

Sociokúlturne aspekty

Žiak pozná: – základné špecifiká materiálnej a duchovnej kultúry, ktoré sú charakteristické pre Ukrajincov a Slovákov; – známe folklórne diela, v ktorých sa odráža etnokultúra. **Žiak vie:** – uplatňovať formy jazykového prejavu s využitím všeobecných výrazov a vyjadrení; – tolerovať tradície, obyčaje, zvyky, hodnoty, ideály charakteristické pre národ, jazyk ktorého sa učí a pre vlastný národ; – organizovať svoju činnosť v súlade so zásadami slušného správania.	Špecifiká národnej kultúry, zvyky, tradície, oslavy; vedomosti; štátne symboly; život mestských ľudí, kultúrno-architektonické pamiatky, múzeá, divadlá, život dedinských obyvateľov a iné. Oboznámenie sa so známymi folklórnymi dielami slovenského a ukrajinského národa, v ktorých sa odrážajú obyčaje, zvyky, skúsenosti a špecifiká národného charakteru
Tématicko – obsahová osnova pre realizáciu sociokultúrneho aspektu a slohovej zložky.	

№	Systém textov.	Orientačné témy ústnych a písomnýc prejavov žiakov.
1.	Štátny jazyk Ukrajiny	Poznať jazyk svojho štátu je povinnosťou a súčasťou kultúry každého človeka.
2.	Tvoje mesto (dedina) sú súčasťou Ukrajiny a tvojho rodu.	Moja domovina.
3.	Duchovná kultúra ukrajinského národa, národné tradície a oslavy. Folklór.	Ktoré tradície majú žiť aj dnes? Tradície a oslavy na Ukrajine.
4.	Významné osobnosti ukrajinských dejín a národnej kultúry.	Kto z významných osobností je pre mňa vzorom?
5.	Krása človeka: vonkajšia a vnútorná (ľudskosť, dobrota, čestnosť, poriadkumilovnosť, rozumnosť, skromnosť, štedrosť a iné).	Človek, ktorého si najviac vážim. Moja charakteristika – ako sa vidím
6.	Chlieb ako symbol hojnosti. Ako si vážime chlieb, aký máme k nemu vzťah. Chlieb a soľ v živote človeka.	Cesta chleba z poľa na stôl. Váž si chlieb – je to posvätná vec.
7.	Flóra a fauna Ukrajiny. Harmónia prírody. Národné povery. Ochrana prírody. Ekológia.	Jesenné obrázky (Jesenný les, Posledné kvety jesene). Zimný večer. Prvý jarný deň. Ekológia prírody a ekológia duše.
8.	Rodina. Rodinné vzťahy. Rodinný rozpočet. Rodinné zvyky.	Ideálna rodina (úvaha)
9.	Priateľstvo. Moji kamaráti.	Dobrý kamarát – to je najväčší poklad. Dobrý kamarát vždy pomôže.
10.	Pracovný deň. Písanie domácej úlohy. Pomoc starším. Môj voľný deň. Šport. Zábava.	Viem sa zabávať a oddychovať? Prináša domáca práca radosť? Šport – predpoklad zdravia.
Medzipredmetové vzťahy Duchovné a materiálne dedičstvo národa. (Literatúra, výtvarné umenie, hudobná výchova, etika, ekológia).		
Činnostná zložka		

Žiak vie: – vyjadrovať sa primerane k zásadám komunikácie; – prijímať rozprávanie okolia, konať primerane v rôznych životných a vzdelávacích komunikačných situáciach; – vo vlastných písomných prácach a prácach iných nachádzať a opravovať chyby; – v jednoduchých prípadoch analyzovať, porovnávať, zovšeobecňovať, argumentovať a potvrdzovať niektoré tézy; – nachádzať, uvedomovať si, porovnávať, analyzovať a odovzdávať nevyhnutnú informáciu; analogicky hľadať výsledky; – vyvrátiť chybné tvrdenia, využívajúc pritom známe predstavy a pojmy lingvistického a nelingvistického charakteru; – rozlišovat' slovné druhy, vykonáva morfologický rozbor, určovat' ich syntaktické uplatnenie; – správne využívat' ohybné a neohybné slovné druhy v ústnych a písomných prejavoch; – vyznačiť typ, štýl, žáner slovenského literárneho diela, formulovať myšlienky vo všetkých štýloch a žánroch; – dodržiavať zásady komunikácie, cieľavedome a správne používať slová, ktoré vyžadujú pravidlá etikety.	Základné všeobecnovzdelávacie a tvorivé návyky a zručnosti žiakov. Osvojenie si stratégií, ktoré charakterizujú formy jazykového prejavu, orientované na riešenie pracovných úloh a životných problémov.

8. trieda
Komunikačný aspekt
Slohová výchova

Štátne požiadavky na úroveň všeobecno vzdelávacej prípravy žiakov	Obsah vyučovania
Žiak pozná: – typy jazykovej komunikácie; – typy a štýly jazykovej komunikácie; – základné požiadavky na rozprávanie; – čo sú to ústne a písomné prejavy; **Žiak vie:** – dodržiavať základné pravidlá komunikácie; – uplatňovať všetky typy jazykovej komunikácie; – tvoriť prejavy na danú situačnú tému zohľadňujúc požiadavky na jazykové typy a štýly.	**Základné vedomostí o komunikácii a rozprávaní** Základná predstava o komunikácii a rozprávaní; typy jazykovej komunikácie (počúvanie s pochopením, čítanie, ústne prejavy, písané prejavy); ústne a písané prejavy; kultúra rozprávania; situačné rozprávanie; pravidla komunikácie. Základné požiadavky na rozprávanie (obsahovosť, presnosť, správnosť, výraznosť, logická následnosť). Typy jazykovej komunikácie.
Žiak vie: – dodržiavať jazykový štýl, prekladať texty z rodného jazyka; – reprodukovať hotové texty rôznych štýlov (verne, zhustene, výberovo); – dodržiavať jazykový štýl, samostatne tvoríť ústne a písomne prejavy.	Text. Typy textov. Jazykove štýly. Upevňovanie vedomostí o osvojených štýloch.
Žiak vie: – na dané jazykové útvary samostatne tvoriť ústné a písomné prejavy. **Žiak vie:** – podávať správu o vykonanej práci dodržiavajúc požiadavky administratívného štýlu.	Jazykové útvary: rozprava, opis, úvaha. Pracovné listy. Správa o vykonanej práci.
Medzipredmetové vzťahy Literárne dielo a jeho časti. Téma a hlavná myšlienka literárneho diela. Opis, rozprava, úvaha (krásna literatúra). Opis miest, historických pamiatok, kultúry a architektonických pamiatok (výtvarná výchova, dejepis, zemepis). Vedomosti z rodného jazyka (ukrajinský jazyk).	
Žiak vie:	**Počúvanie s pochopením**

– uvedomovať si, chápať, rozumieť a zapamätávať si ústne dokončené prejavy, ktoré sú vybudované na osvojenej látke; – rozdeľovať počuté na logické celky; – odlíšiť podstatnú informáciu od nepodstatnej; – vyznačiť tému a hlavnú myšlienku ústneho prejavu; – hodnotiť počuté; – rozlišovať jazykové štýly, útvary a žánre počutého prejavu; – po vypočutí prejavov vykonávať pokyny učiteľa. **Žiak rozumie:** – vyjadreniam, ktoré sú primerané veku a jazykovej príprave žiakov; – obsahu textov, ktoré sledujú rôzny komunikačný cieľ.	Uvedomovanie, pochopenie, zapamätanie ústnych dokončených prejavov, ktoré patria k rôznym jazykovým štýlom a útvarom.
Žiak vie: – čítať nahlas a potichu (podľa noriem, ktoré sú stanovené kritériami hodnotenia učebných výsledkov žiakov) povinnú literatúru a texty, ktoré ponúkol učiteľ; – využívať rôzne typy čítania; – vyznačiť hlavnú myšlienku textu; – vykonávať úlohy, ktoré sú dané k textu; – vyjadrovať vlastnú myšlienku o prečítanom; využívať slovníky a iné príručky. *Dodržiavať zásady správneho čítania.* **Žiak rozumie:** – textom prečítaným na vyučovacej hodine alebo samostatne, ktoré patria medzi osvojené literárne žánre, jazykové štýly a útvary.	**Čítanie** Rozvíjanie techniky čítania nahlas a potichu na základe osvojenej látky, pochopenie samostatne prečítaných diel, ktoré patria medzi literárne žánre osvojené žiakmi, jazykové štýly a útvary.
Žiak vie: – písomne roprodukovať (verne, čiastočne, výberovo); – samostatne tvoriť písané prejavy, vyjadrovať v nich vlastný postoj k dejom	**Písané prejavy** Tvorba písaných textov (dialóg, monológ), ktoré patria medzi rôzne žánre, štýly a jazykové postupy.

a situáciam. *Dodržiavať zásady správnych písaných prejavov, zdokonaľovať ich.*	
Žiak vie: – zúčastňovať sa debaty o prečítanom, videnom, počutom; – vyjadrovať svoj postoj; – využívať repliky pre stimuláciu dialógov; – tvoríť ústny alebo písomný prejav k vyučovanej situácii; – interpretovať (verne, čiastočne, výberovo) obsah prečítaného, videného, počutého; – vyjadrovať sa k témam, ktoré sú poskytnuté učiteľom; – na základe vlastných skúseností a podľa osnovy tvoriť prejavy (opis, rozprava, úvaha). *Dodržiavať pravidlá správneho rozprávania.*	**Hovorené prejavy** Utváranie monologických a dialogických prejavov. Interpretácia obsahu prečítaného, videného, počutého. Tvorenie písaných prejavov podľa predloženej témy.

Jazyková zložka

Úvod

Miesto slovenského jazyka medzi inými jazykmi sveta

Žiak pozná: – čo je predmetom morfológie; – gramatické kategórie slovných druhov; – správne využívať rôzne slovné druhy pri tvorbe skladov a viet; – základný pravopis a pravidlá ich používania. **Žiak vie:** – rozlišovať slovné druhy, určovať ich gramatické kategórie, správne ich využívať pri tvorbe prejavov; – na základe osvojených pravidiel nájsť a opraviť chyby.	**Opakovanie a upevňovanie poznatkov (5 hod.)** Ohybné slovné druhy(2). Neohybné slovné druhy(2). Pravopis ohybných a neohybných slovných druhov (1).

Žiak vie: – správne písať a vyslovovať slová s cudzími predponami **anti-, bi-, di-, dis-, epi-, im-, in-, sym-, syn-, tri-, vice-.** **Žiak vie:** – správne vyslovovať a písať slová s cudzími príponami **-id, -yl, -ita, -ista, -izmus.** **Žiak vie:** – správne písať **i/í, y/ý** v koreni cudzích slov.	**Zvuková stránka jazyka a pravopis (4) Cudzie predpony** Výslovnosť, písanie a význam niektorých cudzích predpôn (**anti-, bi-, di-, dis-, epi- im-, in-, sym-, syn-, tri-, vice-)** (1). **Cudzie prípony** Výslovnosť, písanie a význam niektorých cudzích prípon **(-id, -yl, -ita, -ista, -izmus**) (1). **Písanie i/í, y/ý** v koreni cudzích slov(2).
Žiak vie: – rozlišovať domáce a cudzie slová. **Žiak pozná:** – čo sú to nepriame pomenovania; – čo sú to jednoslovné a viacslovné pomenovania.	**Lexikológia (6 hod.)** Slovná zásoba: domáce a cudzie slová; gramatický a vecný význam (2); nepriame pomenovania (metafora, metonymia, personifikácia) (2); jednoslovné a viacslovné (ustálené) pomenovania (združené pomenovania a frazeologické jednotky) (2).
Medzipredmetové vzťahy Literárne dielo (literatúra). Poznatky z rodného jazyka (ukrajinský jazyk).	
Žiak vie: – skloňovať neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na **- l, -r**; – skloňovať zdomácnené podstatné mená. **Žiak pozná:** – čo sú to cudzie nesklonné podstatné mená a ich kategóriu rodu. **Žiak vie:** – písať a skloňovať jednoduché a zložené tvary základných a radových číslovíek slovom a číslicou. **Žiak pozná:** – výnimky z rytmického krátenia. **Žiak vie:** – odlíšiť príčastie od prídavného mena. **Žiak pozná:** – čo sú to určité a neurčité slovesné tvary. **Žiak vie:** – charakterizovať častice; odlíšiť častice od prísloviek a druhotných predložiek.	**Morfológia (18)** **Podstatné mená (6)** Skloňovanie neživotných podstatných mien mužského rodu zakončených na **- l, -r (2).** Skloňovanie zdomácnených podstatných mien (2). **Číslovky (5)** Upevňovanie vedomostí s dôrazom na skloňovanie a písanie jednoduchých a zložených tvarov základných a radových číslovíek slovom a číslicou (3). Výnimky z rytmického krátenia (2). **Slovesá (4)** Určité slovesné tvary a neurčité slovesné tvary (okrem prechodníka a činného príčastia minulého) (2). Odlíšenie príčastí od prídavných mien (2). **Častice (2)** Základná charakteristika (1). Odlíšenie od prísloviek a druhotných predložiek (1).

Medzipredmetové vzťahy Základné vedomosti z fonetiky a morfológie (ukrajinský jazyk).	
Žiak pozná: – čo je to jednoduchá veta, rozdiel medzi jednočlennou a dvojčlennou vetou; – čo je to prisudzovací, určovací a priraďovací sklad. **Žiak vie:** – tvoriť slovné spojenia na podraďovacie vzťahy; – určiť v sklade nadradené a podradené slovo; – správne určiť druh vetného skladu.	**Syntax (11)** **Jednoduchá veta dvojčlenná, vetné sklady (2).** Precvičovanie a upevnenie vedomostí o jednočlennej a dvojčlennej vete (1); o vetných skladoch (1).
Žiak pozná: – hlavné vetné členy; – spôsoby vyjadrenia hlavných vetných členov. **Žiak vie:** – rozlišovať gramatické jadro vety. – rozoznávať spôsoby vyjadrenia hlavných vetných členov; – správne využívať interpunkčné zmamienka.	**Hlavné vetné členy (2).** Podmet. Spôsoby vyjadrenia podmetu. Vyjadrený a nevyjadrený podmet (1). Prísudok. Slovesný a menný prísudok. Spôsoby vyjadrenia mennej časti slovesného prísudku (1).
Žiak pozná: – rozvíjacie vetné členy; – spôsoby vyjadrenia rozvíjacích vetných členov. **Žiak vie:** – rozoznávať rozvíjacie vetné členy; – rozvíjať vety pomocou nich; – využívať rôzne spôsoby vyjadrenia rozvíjacích vetných členov.	**Rozvíjacie vetné členy (4).** Základné poznatky o rozvíjacích vetných členoch. Zhodný a nezhodný prívlastok (1). Priamy a nepriamy predmet (1). Príslovkove určenie času, miesta, spôsobu a príčiny (1). Doplnok (1).

Žiak pozná: – typy jednočlenných viet. **Žiak vie:** – rozlišovať typy jednočlenných viet; – správne využívať jednočlenné vety vo vlastných prejavoch; – tvoriť jednočlenné vety; – správne využívať interpunkčné znamienka.	**Jednoduchá veta jednočlenná (1).** Typy jednočlenných viet: slovesné a neslovesné (1).
Žiak pozná: – čo sú to rovnocenné vetné členy; – úlohu vytýčeného vetného člena vo vete. **Žiak vie:** – rozlišovať rovnocenné vetné členy od iných vetných členov; – využívať vytýčené vetné členy; – tvoriť vety s rovnocennými vetnými členmi; – rozvíjať vety pomocou rovnocenných vetných členov.	**Jednoduchá veta rozvitá (2).** Veta s rovnocennými vetnými členmi. Interpunkčné znamienka medzi rovnocennými venými členmi (1). Vytýčený vetný člen (1).
Žiak pozná: čo je to priama reč a dialóg; – interpunkčné znamienka pri priamej reči a dialógu; – pravidlá premeny priamej reči na nepriamu. **Žiak vie:** – tvoriť vety s priamou rečou; – tvoriť dialóg; – správne využívať interpunkčné znamienka pri priamej reči a dialógu; – správne vyslovovať vety s priamou rečou. **Žiak vie:** – zovšeobecňovať osvojené vedomosti; – odlíšiť jednoduchú vetu od súvetia.	Priama a nepriama reč. Dialóg (3). Priama reč. Interpunkčné znamienka pri priamej reči (1). Premena priamej reči na nepriamu (1). Dialóg. Interpunkčné znamienka pri dialógu (1) Opakovanie a upevňovanie vedomostí za **8. ročník (2).**
Medzipredmetové vzťahy Priama reč, dialóg, jednoduchá veta, súvetie (krásna literatúra). Poznatky z rodného Jazyka (ukrajinský jazyk).	

Sociokultúrny aspekt	
Žiak pozná: – základné odlišnosti obyčajov, zvykov, ukrajinského a slovenského národa; – štátne symboly Ukrajiny a Slovenska; – najznámejších kultúrnych a historických dejateľov; – najznámejšie diela krásnej literatúry ***architektúry, historických pamiatok, folklóru.*** **Žiak vie:** – vykovávať jazykové funkcie s využitím osvojeného jazykového materiálu; – dodržiavať základné pravidlá slušnosti; – tolerovať zvyky, obyčaje, poklady a ideály národa - nositeľa štátneho jazyka	Základné vedomosti o odlišnostiach kultúry, obyčajov, zvykov, umenia ukrajinského a slovenského národa. Štátne symboly, reálie miest, dedín, kultúrno-architektonických pamiatok, múzeí, divadiel a iné.

Tematicko-obsahová osnova pre realizáciu sociokultúrneho aspektu a slohovej výchovy

	Systém textov	Orientačné témy žiackych ústnych a písaných prejavov
1.	Jazyk - najdôležitejší prostriedok poznávania, komunikácie a vplyvu. Svetové jazyky.	Význam jazyka v živote človeka. Význam anglického jazyka v 21.storočí Prečo mám rada Slovenčinu, prečo mam rada Slovensko?
2.	Cesta po Ukrajine a Slovensku.	Krása rodnej zeme. Vysoké Tatry - najkrajší kút a pýcha Slovenska.
3.	Flóra a fauna Ukrajiny a Slovenska.	Zanechajme potomkom krajšiu domovinu
4.	Umenie. Historické, kultúrne, architektonické pamiatky.	Historické pamiatky Ukrajiny a Slovenska.
5.	Vydobytky modernej techniky.	Vyhody a nevyhody modernej techniky.
6.	Známi ukrajinskí a slovenskí osobnosti.	Taras Ševčenko – najvýznamnejšia osobnosť Ukrajiny. Slovenčina naša, alebo čo by na to povedal Štúr
7.	Buducnosť, ako bude vyzerať svet v buducnosti	Náš svet v roku 2050. Ja o 20 rokov.
8.	História a význam štátnych	Štátne symboly Ukrajiny a Slovenska.

	symbolov Ukrajiny a Slovenska.	
9.	Nastrahy okolo nás	Drogy najväčší nepriateľ človeka. Ako môže ohováranie uškodiť človeku
10.	Význam vzdelávania pre človeka.	Aký som a aký budem. Čo bude po skončeni školy? Čo mi škola dáva a bere? Nesúdim človeka podľa toho, čo ziskal, ale podľa toho, čo dal
Medzipredmetové vzťahy Dejepis, zemepis, krásna literatúra.		

Činnostná zložka

Žiak vie: – chápať jazyk, spôsoby správania sa iných; – využívať slovnú zásobu, aj tie slová a slovné spojenia, ktoré odrážajú životné reálie národa – nositeľa jazyka; – tolerovať životné skúsenosti, dejiny, kultúru rodného a slovenského národa; – využívať sformované všeobecnovzdelávacie zručnosti a návyky; primerane konať v špecifických učebných a životných situáciách.	Formovanie základných učebných zručností a návykov žiakov, osvojenie stratégií, ktoré sú charakteristické pre jazykovú činnosť.

9.trieda
Komunikačný aspekt
Slohová výchova

Štátne požiadavky na úroveň všeobecnovzdelávacej prípravy žiakov	Obsah vyučovania Teoretické otázky
Žiak pozná: – čo je hovorený a písomný prejav; – druhy jazykových činností, jazykové štýly a postupy. **Žiak vie:** – orientovať sa v jazykovej situácii; – vnímať, plánovať a realizovať zámer vyjadrovania; – opravovať jazykové chyby; – ovládať rôzne druhy a štýly jazyka (komunikácie); určiť štýl, druh, žáner reči; – dodržiavať pravidla komunikácie a etiky reči; – mať na zreteli komunikačnú situáciu. **Žiak pozná:** – sféry používania rôznych jazykových štýlov. **Žiak vie:** – určiť jazykový štýl, vytvárať slohové prejavy rôznych štýlov (ústne a písomné).	**Najdôležitejšie údaje o komunikácii a reči.Všeobecné údaje o reči ako prostriedku komunikácie, poznania a vplyvu.** Hovorený a písomný prejav. Druhy jazykových činností (počúvanie s pochopením, čítanie, rozprávanie, písané prejavy). Adresát rozprávania. Monologické a dialogické rozprávanie. Najdôležitejšie požiadavky na rozprávanie (zmysluplnosť, výraznosť, logická následnosť, správnosť). Poznatky o hovorovom, náučnom, publicistictickom, administratívnom štýle reči, sféry ich využívania.
Medzipredmetové vzťahy Hovorový, umelecký štýl (krásna literatúra), opis obrazu, historických a architektonických pamiatok (výtvarné umenie, dejepis), znalosť rodného jazyka (slovenčina).	
Žiak vie: – pochopiť z počutia základný obsah textov, vytvorených na základe osvojenej látky; – členíť vypočutý text na logické celky; – stanoviť tému a hlavnú myšlienku textu; – zhodnotiť vypočutý text; – určiť druh, štýl, žáner reči, odpovedať	**Počúvanie s pochopením.** Pochopenie základného obsahu textov, ktoré sú vytvorené na základe prebratej látky, ktoré patria k rôznym druhom, štýlom a žánrom reči.

na otázky a riešiť úlohy k textu.	
Žiak vie: – reprodukovať (stručne, podrobne, výberovo) obsah prečítaného alebo vypočutého textu; – vystúpiť s oznámením (správa, referát, prejav); – vytvoriť monologický prejav so zreteľom na situáciu pri vyučovaní; – vytvárať dialógy; – zúčastňovať sa na konverzácii; – vyslovovať osobný postoj; – dodržiavať jazykové, etické a etiketné normy; nachádzať a opravovať urobené chyby.	**Rozprávanie.** Reprodukcia (podrobná,stručná, výberová) obsahu prečítaného, videného, počutého. Utváranie dialogických a monologických prejavov so zreteľom na adresáta prejavu a jazykovú situáciu.
Žiaci musia vedieť: – dodržiavať požiadavky na čítanie; – čítať nahlas a potichu podľa noriem určených osnovami; – zhodnotiť prečítané; – vyjadriť osobný postoj; – určiť druh, štýl, žáner prečítaného; – odpovedať na otázky; riešiť úlohy k textu.	**Čítanie.** Vývin techniky čítania nahlas a potichu. Všeobecné pochopenie samostatne prečítaných textov rôznych druhov, štýlova žánrov.

Jazyková zložka

Zovšeobecnenie a opakovanie poznatkov

Žiak vie: – tvoriť sklady; – tvoriť jednoduché vety; – označiť hlavné a vedľajšie vetné členy a spôsoby ich vyjadrenia; – rozvíjať jednoduché vety; – správne využívať prívlastky; – tvoriť vety s priamou rečou; – tvoriť dialógy.	Sklady. Veta. Hlavné a vedľajšie vetné členy (2). Veta s viacnásobnými vetnými členmi. Prístavok vo vete (1). Priama reč. Dialóg. Vytýčený vetný člen (1)
Žiak pozná: –čo je to lomka, spojovník, pomlčka; – rozdiel medzi spojovníkom a pomlčkou. **Žiak vie:** – písať slová so spojovníkom a bez	**Zvuková stránka jazyka a pravopis (4).** Lomka. Spojovník. Rozdiel medzi spojovníkom a pomlčkou (2). Písanie slov so spojovníkom a bez spojovníka. Rozdeľovanie slov so spojovníkom (2).

neho;rozdeľovať slová so spojovníkom.	
Žiak pozná: – členenie slovnej zásoby na slová: spisovné-nespisovné; domáce cudzie; bez citového zafarbenia-s citovým zafarbením; zastaralé-nové; hovorové-knižné; plnovýznamové-neplnovýznamové; jednovýznamové-viacvýznamové; – zmeny v slovnej zásobe a spôsoby obohacovania slovnej zásoby pomocou: tvorenia nových slov odvodzovaním, skladaním, skracovaním; prevzatia cudzích slov; tvorenia úplne nových slov.	**Lexikológia (5).** Slovná zásoba. Členenie slovnej zásoby (slová spisovné-nespisovné; domáce cudzie; bez citového zafarbenia-s citovým zafarbením; zastaralé-nové; hovorové-knižné; plnovýznamové-neplnovýznamové; jednovýznamové-viacvýznamové) (3). Zmeny v slovnej zásobe a spôsoby obohacovania slovnej zásoby (tvorením nových slov odvodzovaním, skladaním, skracovaním; preberaním cudzích slov, tvorením úplne nových slov) (2).
Žiak pozná: – čo je to súvetie; – spôsoby spájania viet v súvetiach. **Žiak vie:** – rozlíšiť súvetie a spôsoby spájania viet v ňom; – z jednoduchých viet tvoriť súvetia.	**Syntax. Interpunkcia. Súvetie (28).** Všeobecne o súvetí. Jeho stavba a spôsoby spájania viet v súvetiach (1).
Žiak pozná: – čo je to jednoduché súvetie priraďovacie. **Žiak vie:** – určiť druhy priraďovacieho súvetia; – správne využívať interpunkčné znamienka medzi jednoduchými vetami v priraďovacom súvetí.	**Jednoduché súvetie (11).** **Priraďovacie súvetie (jednoduché).** Základná charakteristika (1). Priraďovacie súvetie zlučovacie (2); priraďovacie súvetie stupňovacie (2); priraďovacie súvetie odporovacie (2); priraďovacie súvetie vylučovacie (2). Interpunkčné znamienka medzi jednoduchými vetami v priraďovacom súvetí (2).
Žiak pozná: – čo je to podraďovacie súvetie; – spôsoby spájania viet v podraďovacom súvetí; – ako využívať interpunkčné znamienka v podraďovacom súvetí; – druhy podraďovacích súvetí. **Žiak vie:** – rozlíšiť podraďovacie súvetie; – z jednoduchých vie tvoriť	**Podraďovacie súvetie (jednoduché) (16)** Upevňovanie vedomostí zo 7. ročníka o podraďovacom súvetí (1). Podraďovacie súvetie s predmetovou vedľajšou vetou (2); podraďovacie súvetie s príslovkovou vedľajšou vetou (2); podraďovacie súvetie s prívlastkovou vedľajšou vetou (2); podraďovacie súvetie s podmetovou vedľajšou vetou

podraďovacie súvetia; – rozlišovať spojky a spájacie výrazy; – určiť druh podraďovacieho súvetia; – správne využívať interpunkčné znamienka; – všímať si úlohu spojok a spájacích výrazov v podraďovacom súvetí.	(2); podraďovacie súvetie s prísudkovou vedľajšou vetou (2); podraďovacie súvetie s doplnkovou vedľajšou vetou (2). Interpunkčné znamienka medzi jednoduchými vetami v podraďovacom súvetí (1). Podraďovacie súvetie s niekoľkými vedľajšími vetami (2).
Žiak vie: – rozlišovať zložené súvetia; – rozlišovať druhy viet v zloženom súvetí.	Zložené súvetie (3).
Žiak pozná: – osvojené vedomosti z morfológie, syntaxe a interpunkcie; – osvojené ortoepické a ortografické pravidlá. **Žiak vie:** – správne tvoriť sklady rôznych typov; – správne tvoriť jednoduché vety a súvetia; – správne využívať spájacie prostriedky medzi jednoduchými vetami v súvetí; správne využívať interpunkčné znamienka.	**Zovšeobecnenie a opakovanie vedomostí za 5. – 9. ročník (5).**
Medzipredmetové vzťahy Druhy súvetí (literatúra). Poznatky z materinského jazyka (ukrajinský jazyk).	

Sociokultúrny aspekt

Žiak pozná: – základné údaje o materiálnej a duchovnej kultúre ukrajinského a slovenského národa, obyčaje, zvyky, bývanie, podmienky spolunažívania a vzájomného pohľadu na kultúru ukrajinského a slovenského národa.	Základné vedomostí o národnej kultúre, obyčajoch, zvykoch, sviatkoch, štátnych symboloch, duchovnom a materiálnom dedičstve.
Žiak vie: – prostredníctvom jazyka formovať a zobraziť v reči zvláštnosti svetonázoru, spôsobu života, kultúry ukrajinského a slovenského národa; – realizovať jazykové funkcie, používať osvojený jazykový materiál a osobné	Oboznámenie sa s dejepisnými údajmi o vyhlásení ukrajinskej štátnosti, s významnými osobnosťami domácich a svetových dejín a kultúry.

poznatky z histórie, kultúry, bývania, zvykov národa - nositeľa štátneho jazyka; – dodržiavať jazykovú etiku a etiketu v jazykovom styku.	
Tématicko – obsahový základ realizácie sociokultúrneho aspektu a slohovej zložky	
Systém textov	**Orientačné témy ústnych a písomných jazykových prejavov žiakov**
Vývin ukrajinčiny. Štátny jazyk Ukrajiny.	Význam jazyka v živote človeka a spoločnosti.
Domovina (veľká a malá).	Kyjev – hlavné mesto Ukrajiny.
Štátne, ľudové a cirkevné sviatky.	Ľudové zvyky a obrady. Oslava cirkevných sviatkov v rodnej krajine.
Geografická poloha Ukrajiny a Slovenska.	Ukrajina – najväčší štát v Európe. Slovensko – srdce Európy.
Význam vzdelania v živote človeka. Práca duchovná a fizická.	Moje túžby a plány do budúcnosti. Úvaha o budúcom povolaní
Etika a etiketa jazykového prejavu na verejnosti, doma, na ulici, v školských zariadeniach.	Vo svete povolaní. Vyberáme si budúcnosť. Ďakujem, milí rodičia! Na tento deň nikdy nezabudnem.
Voľný čas. Hobby. Ochrana života a zdravia.	Rozhovor s kamarátom. Zdravý spôsob života. Ako trávim voľný čas. Čo je to láska?
Knižnica. Vo svete kníh.	Moje obľúbené literárne dielo (hrdina).
Korešpondencia (súkromná a oficiálna).	List kamarátovi. Môj dlhodobý sen
Medzipredmetové vzťahy Dejepis, zemepis, biológia. Korešpondencia (memoáre, listy významných osobností).	

Činnostný aspekt

Žiak vie: – použiť získané všeobecnovzdelávacie zručnosti a návyky; – adekvátne konať v škole a v určitých životných situáciách; – rozumieť jazyk okolia; – nájsť, pochopiť a odovzdať potrebnú informáciu.	Formovanie všeobecnovzdelávacích zručností a návykov žiakov; ovládanie stratégií, ktoré určujú jazykovú činnosť zameranú predovšetkým na riešenie vzdelávacich úloh a životných problémov.

Члени авторського колективу та робочої групи, що внесли зміни до програми:

С.М. Пахомова, завідувач кафедри словацької мови та літератури української мови Ужгородського національного університету
Ю.П. Сергійчук, методист Берегівської філії Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти
Н.М. Огразанскі, учитель словацької мови та літератури спеціалізованої загальноосвітньої школи І – ІІІ ступенів № 4 із поглибленим вивченням словацької мови Ужгородської міської ради
Н.І. Касинець, учитель словацької мови та літератури спеціалізованої загальноосвітньої школи І – ІІІ ступенів № 4 із поглибленим вивченням словацької мови Ужгородської міської ради
О.В. Огар-Товт, методист обласного методичного центру при департаметні освіти і науки Закарпатської облдержадміністрації